

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 16 fillér. —

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő:

Kálmán Sándor.

A szerkesztőség telefon száma: 1.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére, vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Gondolkozzunk.

Valjon nem magam követem-e el a legnagyobb hibát akkor, midőn e megirandó cikkem vezető címeül azt írom fel, hogy „gondolkozzunk”? Hiszen tudnom kellene, hogy a ma élő emberek nem szeretnek gondolkodni: inkább másolják az életet, vagy ha másolni nem tudják, akkor belecsimpeszkedik az eszük egy, minden további gondolkozás nélkül másnak agyából kipattant üres szóba és annak rezgő hangját változatos nyelvük szerint vissza hangozzák úgy, mint a tihanyi sziklabérc a feléje kiállított mondatot.

Ámde megtörtént már az is, hogy a szikla okosabb választ adott a hozzá intézett kérdésre, mint a milyet a kérdező várt tőle. Ugyanis egy apa ezt a kérdést intézte a tihanyi viszhanghoz: „Fiam az iskolából jön-e vissza már?” Hevenyében ezt a kérdést vágta neki vissza: „Fiam—a—sz—a—már?”. Pedig a tihanyi sziklabérc ma is mereven úgy áll helyén, mint századokkal előbb, az ember egyénileg szintén olyan, tehát csak azt kell gondolkozásaink tárgyává tenni, hogy a szikla némely éleztét az idő lesuroolta, hajlását itt ott mélyítette és így elnyeli a reá torlódó hang egyes részét, miáltal a szavak cikkelyeződésének is változniok kell, főképpen ha hangot adásunkkal a természet törvényeire nem ügyelünk, az az: nem gondolkozzunk.

A „mát-” élő emberiség nagy hányada azon hitben él, hogy az ember saját akaratának föltétlenül ura, s ha megfelelő ereje is van hozzá, annak érvényesítésével kiűzött

csélját minden viszonyok között elérheti. Ez éppen olyan lelki csalódás, mint látásbeli csalódás az, hogy ha kocsin, vasuton vagy hajón utazunk, a látó körünkbe eső s mellettünk levő ingatlan tárgyak velünk ellenkező irányban mozognak s futnak. Az embernek van ugyan akaratereje, de ez csak akkor érvényesül kívánságunk szerint, ha a külvilág cselekvésével egyezik, ellenkező esetben mindenkor és minden esetben az történik, a mit a természet törvénye szerint a külvilág behatása parancsol, mert sem a „kisevilágban” sem a „nagyvilágban” esetlegesség nincs.

Bocsásson meg a türelmes olvasó, hogy ily nehéz kérdést toltam szeme elé, de háládatos leszek, s oly példával fogom megvilágosítani, hogy abból a mindennapi kenyerét izzadva kereső ember is megfogja érteni a lényegét s elismerendi annak nagyon egyszerű voltát. Értelmező példám a következő:

Ábrahám szécsényi lakost beperelte Bernát szakali polgár a losonci kir. járásbíróság előtt 100 korona kölcsönjéke visszafizetéseért; a bíróság megidézte őt július 10-ik napjának 9 órájára; az idézést kellő időben meg is kapta, s mert a 100 korona tartozását B.-nek már egy évvel előbb kifizette s az arról szóló elismerő okmány zsebében volt, arra határozta el magát, hogy személyesen jelenik meg a bíróság előtt; hiszen van jó kocsija, vannak fűrgelábú lovai, s hogy annál pontosabban jelen lehessen a megszabott időben, már előtte való nap délutánján elindult Losoncra; igenám, csak hogy a mint a rárosi szoroshoz ér, látja, hogy a túláradt

Ipoly elsodorta a hidat, tehát azon át menni nem lehet; kapja magát neki vág az Ipoly jobb oldalán levő s Litére vezető erdei útnak, — ámdé a Dobroda is éppen úgy duzzad az ártól, mint az Ipoly; — ettől sem riad vissza, s megy a Dobroda völgyén fel Lapujtő—Berény—Romhány—Mucsinosát Rápra, de mire oda jut már másnap 12 óra felé jár az idő, és a mi fő, ott is elsodorta az ár a hidat, — tehát vissza kell térnie a nélkül, hogy Losoncot bárcsak látta volna is.

Ábrahámnak meg volt az akarat ereje, s annak érvényesítését minden módon meg is kezdte; de mert a külvilág cselekvő erejének behatása az ő akaraterejével ellenkezett, célját nem érthette el.

A miként tehát egyes emberek, éppen úgy népek, nemzetek és államok, bármily szilárd, erős, hatalmas legyen is akarat erejük, céljuk elérésénél, a kívülről álló külvilág behatásától függenek.

A külvilág minden percenestben változó viszonyai embernek, családnak, nemzettek államok sarkában sompályog, azért állapította meg már régen az emberiség azon elvet, hogy „ember tervez Isten végez” — minden tervünket megelőzőleg gondolkozzunk tehát, hogy akarat erőnk az „Isten” intéző erejébe ne ütközzék.

Ma sokan vagyunk, kik azt mondjuk, hogy az „Isten” elvont fogalom, s mint ilyenre sem az anyagi, sem a szellemi életben nincs szükségünk. És miért mondjuk ezt? Mert nem gondolkozzunk. Mi az Isten? Szerintem azon központi erő, mely a világ egyetemet

A Szécsényi Hirlap eredeti tárcája.

Prológ.

(1909 aug 2-án kezdődő tátrai turám naplójából.)

A gránit tömböknek vándora lesznek.
Merész hajlású karcsú tornyok,
Irígyen tekintenek a szemem közé.
Ha lent tövükvél majd bolyongok.

Vésszel telt viharok tombolni fognak.
Ha feljutok a magas fokra.
Köddel, széllel kelek a párkányokon.
A győzedelmes nagy bírokra.

És ott fen a tetőn a fény özönbe
Büszkén, diádallal megállók!
A gránitorom mind megremegve néz.
S bosszút illegnek a bérc-kirdtyok!

Nehéz harcokon át meg állom helyem.
S az ellenség barátta válik.
Sugárba fűrészt meg mindegyik kirdty,
Lomnic-től fel egész Krtvdn-ig!

Nos! hegyöröksok, álljon az alkut!
Itt a csakdny itt a vasmarok
Egy ifju szől akl, szeretve küzd majd.
— Kezdheljük bárhol! — Jónapot! —

Barcza Ferenc.

Támár.

Álmatag arcal keriti nyakába tarisznáját
a pásztorfiu meg se nézve, valjon benne
vaa-e napi élelme s félelmes fegyvere: pa-
rittyájá, kezében veszi pásztorbotját s azán
gépiesen ereszt ki a nyáját a karámból. —
A juhok lépve, egymást taszigálva sietnek ki
éjjeli börtönükből s vidám ugrádozás közöt
élvezik a visszanyert szabadságot.

Kedvenc báránya hófehér selymes gyapjával
furcsábbnál furcsább szokdeléssel sűrőg-
forog körüle, meg-megáll előtte, szemeivel te-
tekintetét keresi s aztán újból kezdi a bá-
ránytáncot, hogy megneveltesse, hogy egy si-
mogatóst kapjon kedves gazdájától, . . .
a fiu észresem veszi. Gondolatai messze ka-
landoznak, ki tudná hol?

Lassu vontatott léptekkel követi a lege-
lésző nyáját; a bozót megfogja öltönyét,

mintha bánatát akarná vele megtudakolni,
de ő bosszusan kapja izmoz kezébe botját,
lesújt az alkalmatlankodóra, hogy a tört galy-
lyak messze röpködnek szanaszét.

Ez indulatkitörésre ábrándvilága szét-
foszlik s a való életre ébred, nyája után néz,
de a mit lát új indulatba hozza nyugtalan
vérét. Juhai mintha csak pásztoruk nyugta-
lansága rájuk is átragadt volna, lépve szé-
ledtek el e tág mezőn, kosai, — mintha
megkergültek volna, — egymással tülekednek
s a mint kemény szarvaik összeütődnek han-
gos csattogással tölti be a mezőt.

A pásztorfiu ingerülten markolja meg
botját, üzi-hajtja őket, míg ölleg-rivel békét
teremt köztük, aztán az eiszedt juhokat
tereli egybe, melyek a gyéren álló fák alatt
keresnek menedéket a nap izzó sugarai elől
s összebujva, fejüket leeresztve igyekeznek
védekezni a kínzó legyek ellen.

A fiu arcáról csurog a veríték, megáll,
hogy izzadt arcát megtörölje s e percben
hangos kacajt hall a háta mögött. Vére fejébe
száll a kacajra s ingerülten tekint szét, valjon
ki meri őt gúnyolni? Nem lát senkit, . . .

kormányozza. És kik vagyunk mi? Hát bizony mi nem vagyunk egyebek, mint azon általunk föl nem fogható és be nem látható világegyetem egyik porszemek képeinek billiomodni része, vagy talán még annál is kevesebb. Ugyebár mégis csak jól mondotta a mélyen gondolkozó. „Csak őrdült mondhatja, hogy nincs Isten” — És mennyi őrdült nyüzsg ma közöttünk!

Egy nagy tudományú és mélyen gondolkodásúnak írott munkája fekszik előttem, és ez azt mondja, hogy . . . minél alacsonyabb fokon áll valamely nép belső életének fejlettsége, annál kevesebb Istenre van szüksége, s minél magasabb fokra emelkedik szellemi fejlesztésében, Isteneinek száma annál jobban gyarapszik, mert az ember erkölcsi élete képezi azon forrást, melyből szellemi ereje, s azzal párhuzamosan anyagi jóléte, művészete és rendezett állami élete fokban, gyarapszik és emelkedik, vagy is röviden: minél mélyebb gyökeret ver az ember egyéniségében a vallás erkölcsi érzület, annál bokrosabbá válik anyagi, szellemi és állami életének fejlettsége. És ez nekem legalább nagyon természetesnek látszik.

A kezdetleges kőkor emberének vallás-erkölcsi életét kutató tudomány meggyőző alapon még ugyan nem ismeri, de azon szórványos temetkezési leletből, mely — legnagyobb valószínűség szerint — azon nagyon mesze korból maradt reánk, föl kell tételeznünk, hogy volt vallás erkölcsi érzülete, mert a temetkezés, bár mily körülmények között történt legyen is az, vallás-erkölcsi érzületről tanuskodik. A csiszolt kőkorszak emberénél a vallás-erkölcsi érzület, azzal párhuzamosan izlése, alkotó képessége szembeszökően tágul, sőt állami élete is alakot ölt, míg végre a bronzkor már valóságos Panteont állít fel magának és belép az állami életbe.

Az elő kor emberére legnagyobb behatással volt a nap, hold, csillagzat, eső, zivatar, menyedörgés stb. ez ragadta meg belső

érzését és képzelő erejét, megalkotta magának első Istenét, azt személyesítette és imádta, fokozatos fejlődésével sokasodott Isteneinek száma azok hatalma, aztán rokonságba helyezte magát saját maga alkotott Isteneivel, kikből végre vezérét, fejedelmét és királyát választotta, ezért mondjuk ma is „Isten kegyelméből” valónak.

A műveltség magas fokán ma élő népeknek alighanem sokkal több az Istenük mint volt a semieknek, áriáknak, indogermanoknak, azzal a különbséggel, hogy érzelmi világukban megnyilatkozólag csak a külvilág nagyságait személyesítették. Így alakult ki a sémi népeknél: Ré Horus (a nap) Jó-h (a hold) Géb (a föld) Jaweh (a mindenható) a görögöknél: Zeus, a latinoknál: Deus, stb. és sok más personifikált Istenség.

Ma az emberiség művelt részének Istenei a tudomány Panteonjában egyesülnek és önálló ágazataiban elnevezési alakot öltve, nyilatkoznak meg úgy, hogy a mi a régiek mythosaiában Jaoye, Horus, Marduk, Zeus, Deus volt, azt ma cselekvő értelemben „csillagászati tudománynak” mondjuk majd pedig a többi régi istenek jelképviselőjét az értelem fokozatos fejlődése szerint: bölcsészet, festészet, költészet, szobrászat, stb. tudomány ágazat elnevezése alatt tiszteljük, sőt mondhatnám imádjuk is.

Vér nélkül, de különböző módon adóznak nem csak egyesek, de nemzetek is a különböző tudományok Isteneinek; sőt kimagasló egyes alakjainknak még szobrot is emelünk és „divinációval megáldottak”-nak mondjuk őket; — szóval a tudomány személyesítőinek erkölcsi érzületünk tüztől melegítve éppen úgy, mint a régiek bálványokat emelünk, hogy bálványozhassuk őket.

Gondolkozzunk csak, vajon nem úgy találjuk-e, hogy az emberiség műveltsége nem a tudományból, hanem erkölcsi érzületéből csirázott ki s növekedett terebélyessé? Vajon nem a külvilág behatásának titkos ereje idomította-e az ember agyrendszerét arra,

hogy hivatottságának magasabb fokára léphessen? És ha azt igaznak találjuk, akkor úgy intézzük dolgainkat, hogy cselekvésünk az élő és szakadatlan folytonosságban működő örök törvény szabályaiba ne ütközzék.

Igaz, hogy az eső, vihar, villámlás és menyedörgés e mi kis világunkon oly gyakori, hogy arról mindnyájan érzékileg tudomást vehetünk, az is igaz, hogy a hideg és meleg áramlások érintkezésénél folyós cseppek alakulnak, azt is tudjuk, hogy nem csak légkörünkben, de a bennünket környező testek, sőt saját testünkben is van bizonyos, nem rögzíthető, szüntelen áramlás, melyet süríteni is lehet, mely nagy erővel tud működni, sőt tőzzé is át alakítható, mint ilyen meg nem becsülhető szalgátára áll az emberiségnek, de sem esőt teremteni, vagy azt elhárítani, sem oly menyedörgést, villámlást előidézeni nem tudunk, mely a növényzetet felfrissíteni s a tikkadt levegőt megtisztítani tudná, és mind ezek mellett a delez villamossági áram miségéről fogalmat alkotni sem vagyunk képesek.

Hagyjuk meg tehát a kis gyermek kezében a kezdetleges gondolatokkal telített könyvet, mely őt érzelmi világán keresztül vezeli szellemi életének fokozatos lépcsőjén fölfelé. Hiszen a bölcsőben szendergő gyermek beszélni még nem, de mosolyogni már tud, tehát értelmi világa még nincs, érzelmi világa azonban már van, a természetben pedig ugrás nincs. Gondolkozzunk csak, vajon a magyar nemzet ezredéves alkotmányával össze fér-e az államosított nevelés? Aligha, mer a mi államszervezetünk a centralisatiót nem tűrte meg soha.

Szécsény ipari fejlődéséért!

Irla: Bayer Lajos.

Aki figyelemmel kíséri a napilapok, de különösen a közgazdasági szaklapok ipari híreit, meggyőződést szerezhet arról, hogy különösen az utóbbi években mily nagy arányban emelkedik hazánk gyáripára.

de a kacaj újra hangzik, . . . a közeli fán egy ártatlan galamb hívja szerelmes párját bűgő kacagással.

Felkorbácsolt vérét azonban már nem bírja fékezni, előkapja parittyáját . . . sivitva röpül a kő, . . . s az ártatlan galamb életelenül hull alá a pázsitra.

A fiu maga is szégyenli tettét, hiszen az a galamb nem vétett neki semmit; önkéntelenül is széttéknél, vajon nem volt-e valaki tettének tanúja s aztán vontatottan odamegy áldozatához, sirt és neki a fa tövében és belétemeti.

Magasan jár már a nap, perzselően ontja sugarait a mezőre, a fiu ajkai kicserepesednek a hőségtől, nyelve inyéhez tapad a szomjúságtól; a test hangosan követeli a magáét, hiszen egész napon át étel ital nem érintette elikkadt ajkát.

Elindítja nyáját a kut felé, ő maga háborgó kedéllyel, borús arccal követi. A mint a kuthoz közeledik, hallja, hogy nevéen szólítják: Dávid! . . . Dávid! . . . hol voltál ily soká?

Éhud gyermekei azok, Sádok és Támár. Itt a kuthál találkoztak még mint gyermekek a déli itatás idején s a gyakori együttlét, apró szíveségek gyermekjátékaik közben szoros barátság fejlődött ki köztük, a mely végre erős vonzalommá, Dávid és Támár szívében szerelemmé nőtt.

A mint találkoznak, Támár gyermekes kacérsággal illeszti Dávid fejére a mezei virágokból font koszorút s csengőn felkacag. De meglátva a fiú dült arcát nevetése ijedséggé válik s aggódva kérdi: Mi bajod Dávid? — s nem kapva kérdésére feleletet, kis kezét a fiú vállára teszi és sürgető tekintettel újra kérdi: De hát mi bajod? talán kedvenc bárányodat tépte szét valami feneved?

Dávid dacosan veti fel fejét. Az én bárányomat? valami fenevad? hát jön, próbálja meg.

Sádok és Támár addig kérdezik, addig faggatják, míg Dávid ajkait szólásra bírják.

Tudjátok, hogy a pogányok irtják, pusztítják Jehova népét, felpredálják barmait, asszonyait és leányait rabságba hurcolják és most mikor a király szavára Izrael fiai táborba gyűltek, hogy velők megküzdjenek, nekem a juhokat kell őriznem, . . . atyám nem engedi, hogy harcoljak népem ellenségeivel!

Mit akarsz Dávid? hisz te még egész gyermek vagy, el sem bírnád a nehéz dárdát, — veti ellene Sádok.

Gyermekek! . . . mindenki azt mondja, hogy gyermek vagyok — mondja Dávid vonagló ajakkal s torkát összeszorítja a visszafojtott keserűség, — de hát nem küzdöttem-e oroszlanok és medvékkel? — tör ki belőle a férfias önbizalom, — s ha karom gyenge

a dárda emelésére, itt van parittyám! De hiszen nem is maradok itthon! Addig kérem atyámat míg csak el nem ereszt!

— És elhagynál engem — minket? igazítá ki szavait pirulva Támár.

Dávid meghökkent . . . Hát bizony erre nem gondolt, s míg szemeit tétován emeli Támár hajnalpirban égő arcára, majd Sádokra, tusára kell benne nemzetének szeretete Támár iránti szerelmével. Vajh melyik lesz a győztes? De csak futó pillanatig tart habozása, aztán felveti villogó szemeit, lángoló arcát s foly ajkáról a szó:

Nem örökre — Támár, — nem örökre! Majd ha hírt, nevet szerzek magamnak, lesz nyájam, szép öltönyöm, fényes fegyverzetem, lesznek vitézeim, szolgálaim és szolgálóleányaim akkor Támár eljövök érte vitézeim élén, elviszlek az én sátoromba és lesz az én szolgálóleányaimak urdójuk!

Támár önfelédien öleli át Dávid nyakát, forró csókot nyom ajakára s aztán . . . mint megriadt gazella fut . . . fut két karjával fedve el piruló arcát, nem hallgatva Dávid könyörgő szavára.

Ez pedig dobogó szívére szorítja kezét, lángoló arccal, tágranyit szemekkel néz utána, a míg csak láthatja.

(Folyt. köv.)

Nap-nap után olvassuk több és több gyár alapítás hírét s meglepődéssel állapíthatjuk meg, hogy a kormány és községek vállvetve igyekeznek elősegíteni egy-egy gyár alapítását, előbbi évi államsegély és vasuti fuvarkedvezmények nyújtásával, utóbbiak pedig egymással úgyszólván versenyeznek, hogy minél több kedvezmény, — mint pl. ingyen telek és hosszabb időre szóló adómentesség — adományozásával valamely gyár létesítését elősegítsék.

Egy város haladásában, lakosságának anyagi jólétében, igen fontos tényezőként működik közre egy gyár, mert ennek révén a község forgalmi középpontjává lesz egy nagyobb vidéknek, miáltal jobban kifejlődik a közvetlő kereskedelem, könnyebben válik értékesíthetővé a gazda nyers terménye s ennek folytán emelkedik az adóalap, következés kép csökken percentekben a pótdó, a mely ma már egy-egy helyen, így városunkban is igen magas.

A hol a gyáripár virágzik, ott meg van az anyagi jólét is, hiszen magunk előtt látjuk Losoncot 11, körülbelül 3000 munkást állandóan foglalkoztató gyárával, Salgótarjánt óriási iparával és végül még a mindössze 2000 lakost számláló Füleket, melynek zománcgyárában 400 munkás dolgozik állandóan.

Azt hiszem, bizonyitanom sem kell, hogy e városok fejlődése a gyáripár fejlődésével szoros kapcsolatban van.

Természetesen a gyárak alapítása, akár e városokban, akár máshol a községek részéről hozott, — bár látszólagos — áldozatok nélkül nem sikerült volna, de e községek vezetősége készséggel hozta meg azt, s ez az áldozatkészség később nemcsak a befektetett tőke kamatait hozta meg, hanem, amint azt magunk előtt is láthatjuk — a városok fejlődését és lakóinak anyagi jólétét neincsak elősegítette, hanem egyenesen előidézte.

S mindezekkel szemben eddig nálunk mit tapasztaltunk? A legnagyobb fokú nemtörődömséget és elzárkozottságot éppen vezetőférfiaink részéről már gyáralapítás hírére is.

Nem kívánok ez alkalommal konkrét eseteket felsorolni, nem azért mintha talán ilyenekkel nem rendelkezném, csupán csak azon okból, mert ezek felsorolásával nem kívánom a múlt idők mulasztásaiért a jelent ostorozni.

A múlt legyen a feledésé, a jövőben azonban reméljük!

Reméljük s feltétlenül azt, hogy városunk képviselőtestülete felhagy eddigi conservatív elveivel s a legelső kínálkozó alkalmat megfogja ragadni, ezzel is megbizonyítandó, hogy a város érdekeit szem előtt tartja s így hivatásának magaslatán áll!

Én legalább bizom abban, hogy e feltevésemben csalatkozni nem fogok!

H I R E K.

Az ácsi csata. Komárom a szabadságharc alatt úgy körül volt véve ellenséges záróval, mint mikor a boa construcor a zsák-mányát hatalmas gerincével begyűrűzi, az őrszemek oly közel állottak egymáshoz, miként a nógrádvármegyei múzeumban egykorú térképfelvételen látható, hogy köztük csak elszánt személyes bátoasággal, vagy csellel lehetett a várba jutni, — maga Guyon az első kinevezett várparancnok is csak lengyel

rabbinus alakjában juthatott el Szent Péterig, honnét a Dankus család által rejtegetett 30 húszárral vágatott át egy mocsaras lapályon a lőtávolon tulra. — Klapka e záróval szélrobbantására nagyszerű tervet alkotott, hogy kis erővel is sikerrel oldhassa meg a nagy feladatot: egy zászlóalj gyalogságot küldött hajón Duna-Almádra néhány húszárral, hogy az ott meglepett őrséget kiverjék, meg is tették, — onnét a további órálomásra kellett intézniük olykép, hogy minden következő helyre megfelelő segédcsapatot rendelt Komáromból, mint mikor a csillag sugárkévéket bocsát magából. — A szükséghez képest ekként felfrisített erővel sikerült aztán a záróval dunántúli részén minden órálomást Tatán, Mocsán, Kis- és Nagy-Ignádon és Acsán át a lovadi révig felszabadítani. E zseniális haditerv kivételében az ácsi csata volt az utolsó, de legnéhezebb fegyverlény, hol már ő maga vezényelt, mely a duna jobb partját teljesen felszabadította s Klapkának akadálytalan utat nyitott Győrbe, döntő befolyással csak azért nem bírva a hadviselésre, mert későn vivotott meg. E csatának volt hatvanadik évfordulója e hó 3-án.

Hymn. Városunk egyik derék polgára Horváth Antalnak kedves leányát Juliskát f. hó 1-én jegyezte el Mićsko István losonci lakos, a losonci műmálom főgépésze. Gratulálunk e szép frigyhez.

Házasság. Reiner Mór helybeli jó hírű kereskedő és földbirtokos folyó hó 1-én tartotta esküvőjét Pilich Antónia urleánnyal Ujvidékről Budapestén a dohányutcai templomban.

Reiner Blanka urleánynak Reiner Mór endrefalvai kereskedő leányának e hó 3-án esküvőtt örök hűséget Weisberger Samu kereskedő Budapestről.

A rabbi állás betöltése. Ugy halljuk, hogy a helybeli izr. hitközség rövidesen betölti a rabbi állást. Helyes! Őt éve, hogy rabbija gondnokság alatt áll és szükség esetén mindenki onnét hoz rabbist, ahonnan akar, de ez is csak jómódú emberek tehetik pedig a szegény hitközségi tagoknak is gyakran kell rabbi. Őt év óta nem vezetik a felekezeti anyakönyvet, ami csak orth. hitközségben történhet meg, — részint az egyöntetű országos szervezés hiányában, részint a helybeli hitéleti közönyösség miatt.

Hisszük, hogy hitkö. előjáróság szerencsétlen rabbijáról kellő módon gondoskodni fog s akkor mi sem áll az útjában, hogy a rabbi állást rövidesen betöltse.

Nyári mulatság. A szécsényi iparos és kereskedő ifjuság önképző és önművelődési köre folyó hó 8-án d. u. 4 órakor a „Káprás” erdőben tréfás versennyel egybekötött zártkörű nyári táncmulatságot rendez.

Kedvezőtlen idő esetén a mulatság az Ujvilág szállójában lesz megtartva.

Verekedés. Véres verekedés volt f. hó 1-én Barok József korcsmájában.

Szedlák Mátyás és Pusztai József herminapusztai kocsisok veszekedni kezdtek Frommer Sándor csapossal. A verekedést a korcsmában jelenlevő Szőke Ferenc Sinágel József és a történetesen arra meinő Medák József hentessegéd közbelépésükkel magakarták akadályozni.

A verekedés hevében Pusztai József bicskájával Medák Józsefet bal vállán Szőke Józsefet keze fején súlyosan megsebesítette, úgy Szedlák Mátyás Frommer Sándort jobb karját szurta meg, mire Frommer felkapott egy vasdarabot s ezzel támadóját úgy ütötte fejbe, hogy az eszméletét veszítve összeesett.

Sujos fejszébevel az első segélyt nyújtó Dr. Baier Miksa és Dr. Finger Ágost orvosok rendelkezésére a bgyarmati kórházba szállították. Sinágel József a nyakán kapott könnyebb sebet.

Zöldség.

Hol meg nem terem a zöldség nyáron! Ime „Pislogó” tollából Szécsényből humoros levél kerül a Nógrádi és Honti hiradó ez év július 21-iki számában, a mely levélben az írója szóról szóra így folytatja.

Másik szenzációnk, hogy a Szécsényi Hírlap szerkesztőt cserélt. Szőke helyett Kálmán Sándor. Beszélük, hogy egy bizottsági ülésen, a hol a lap további sorsáról és szerkesztéséről volt szó, valaki iroítványozta, hogy talán minden számban a legközelebbi váltólejáratozt is bele lehetne tenni. (Kálmán Sándor pénztárnok a takarékpénztárban). Ugy mondják, hogy ez ellen többen, de különösen a takarékaligis főkönyvellője leghatározottabban tiltakoztak, s így az eszme megbukott. *No de félre tréfa! szó a mi szó: mindnyájan örülünk hogy a lap sorsa jó kezekben van letéve.*

Hogy az egész tréfa, a ki elolvassa, megállapíthatja. Nem kell különös eszme el hozzá. Zuboly féle lejárásra vallana, ha az idézett közlés mellett magyarázni akarnók, hogy az a bizonyos bizottsági ülés, a melyben az idézetbeli indítványt tette volna „valaki” soha sem volt meg.

Hanem mi történik!

A Nógrádi és Honti hiradóból tudomást vesz a közleményről a Győri Hírlap politikai napilap s július 27-iki számában vezető helyen „A váltó lejárata” címmel így áll elő. Szécsény község kulturata, mert a közigazdaságot, irodalmat, társadalmat s általában a közérdeket felölelő heti lapja van. Persze minden olvasója a Győri Hírlapnak joggal azt kérdezi, hogy mi köze a kultur talajnak a váltó lejárathoz? Hát hiszen éppen ez az, mely Szécsény község kultur talajára irányítja a közfigyelmet. A Szécsényi Hírlap érdemes laplarsunk ugyan is, kulturális szempontnak tekint a váltó lejáratozt. A szerkesztésben változás állt be. Egy derék hitelszövetkezeti tiszviselő vette át a kultur tollat és a lap felügyelő bizottságban vázolva programját, kijelentette, hogy a kultura terjesztésének egyik főalapja, ha minden előfizető figyelemzelve lesz a lap hasábjain váltójának lejárata. A lap felügyelő bizottság, — mint egyik nagyobb vidéki lapban olvassuk — nagy lelkesedéssel fogadta és tette magáévá a programot és a váltólejáratozt beszántotta a kultura talajába. A lelkesedés lecsillapultával azonban többen aggályoskodni kezdtek saját személyüket illetőleg is, hogy még se kellene összeházasítani a kulturát a váltólejárattal, mert ebből a házasságból aligha szakad boldogság és nyugalom, a Szécsényi Hírlap olvasói számára. Ez az aggodalom aztán a végén megszállotta az egész lap felügyelő bizottságot, s a végén egy újabb határozattal kienvelték a kultura talajából a váltó lejáratozt elvetett magvát.

Szóról szóra idézek.

Aztán hasonló szellemmel „és kellő reverenciával hajtja meg a Győri Hírlap” szerkesztése elismerésének parányi tollát a szécsényi kollega előtt, a kiben a Győri Hírlap „a jövő sajtójának geniusszát látja” „a váltólejáratozt a kultura talajában beszántásáért.

Elmének nem elmés, de értelmeknek értetlen, — akár Zudoly.

Csak hogy Zuboly egyszerű felszűrésében igaz, ez-értelenségében csak értelenséges.

Ennyit kellett, — de nem érdemes vele foglalkozni többen.

B. K.

2721—909. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szécsényi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közli, hogy Dr. Szőke Jenő végrehajtónak özv. Skoda Mihályné végrehajtást szenvedő elleni 156 H. 36 f. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. bíróság területén lévő a szécsényi 252 sz. tkvben A I 1—3 sorsz. 510, 249, 1533 hrsz. beltelki ház 331 sz. udvar kerit, ültetés nyugati oldal dőlő szőlőföldnek B 6. 10—13. a. Skoda Mihályné sz. Szegedi Teréz, Takács Jánosné sz. Skoda Verona Skoda József, kk. Skoda Julianna és Ferenc nevén álló részére 758 K.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1909. évi szeptember hó 10 napján d. e. 10 órakor ezen kir. bíróság tkvtárában (földsz. 7 sz. ajtó) megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár $\frac{3}{4}$ részén alul eladni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 3333—81. l. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni a vagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tkvi. hatóság Szécsényben, 1909. évi június 9-én.

Szenthe, kir. bíró.

544—1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közli, hogy a Bpesti V. ker. kir. járásbíró 1905. évi Sp. 2004/3 számú végzése következtében dr. Bárdos Sámuel ügyvéd által képviselt Aufrecht és Goldschmied javára 110 K. s jár erejéig 1906. évi márt. hó 30 n. foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül lefoglalt és 758 K.-ra becsült következő ingóságok u. m.: 1 varrógép és bútorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. járásbíró 1906. évi V. 1189 számú végzése folytán 83 kor. 10 fillér hátr. tőkekövetelés bírósággal már megállapított és árverés kitűzés 4 kor. 60 fill. költségek erejéig Ludányban 1909. évi augusztus hó 18-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szécsény, 1909. évi júli. 31 napján.

Nagy, kir. bír. végrehajtó.

Ne mulassza el
megízlelni a természetes al-
kalikus sulfatus

GYÜGYI

gyógy- és borvizet

mert ez nemcsak kitűnő borviz, hanem jónak bizonyult az emésztési zavarok, gyomorsav-nyuság, gyomorhurut, aranyeres bántalmak, alhasi fájdalom, sárgaság, elhízottság, vese- és hólyaghurut cseleinek gyógykezelésére.

Kapható: Fűszer-, csemege üzletekben és vendéglőkben.

13—

542—1909 V. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében Dr. Essősy Béla szécsényi ügyvéd, mint vagyonbukott Kudar Béla csődtömeggondnok által velem közölt csődválasztmányi határozat folytán ezennel közli, hogy a szóban forgó csődügyben 1908. évi január hó 17-ik napján felvett csődleltárban 78—102. és 113 sorszámkok alatt összeirt és 204 koronára becsült szoba berendezés bútorok, ezüst

evő- készlet, zongora stb. ingóságok Piliny-pen 1909. augusztus hó 19-én d. e. 10 órakor és esetleg a következő napon bírói árverésen el fognak adni, s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Szécsény 1909. évi július hó 30-án

Nagy, kir. bír. végrehajtó.

GLATTSTEIN ADOLF

könyvnyomdája,
könyv- és papírkereskedése,
Szécsényben.

Elvállal mindenféle könyvnyomdai munkákat a legjutányosabb árak mellett.

Nagy választék helyi és más képeslevelezőlapokban.

Nagy raktár:

Irodai-papír, levélpapír valamint dobozpapírokban.

GLASER DEZSŐ

fűszer és lisztkereskedő

SZÉCSÉNYBEN a piacon.

Raktáron tartja a legjobb minőségű hengermalmi liszteket, továbbá jó minőségű fűszerárut és cukorkákat.

Rendelmények házhoz szállítatnak. ☼ Jutányos árak és pontos kiszolgálás.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.